

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu

Galina Stratulat, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de banca comercială “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni și cererea de alăturare la recurs depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată “Tvediscom”, Întreprinderea Individuală “Litr Ana”,

în cadrul procedurii de insolabilitate a societății cu răspundere limitată “Tvediscom” la cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată “Tvediscom”, Întreprinderea Individuală “Litr Ana” privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului insolabil,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016

c o n s t a t ă

La 18 septembrie 2013 SRL “Tvediscom” a depus în instanța de insolabilitate cerere introductivă, prin care a solicitat intentarea procesului de insolabilitate față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2013 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Tvediscom” privind intentarea procedurii de insolabilitate. S-a pus sub observație debitorul prin desemnarea administratorului provizoriu ÎI „Litr Ana”, aplicându-se măsurile de asigurare prevăzute de Legea insolabilității.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 s-a admis cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL „Tvediscom” cu desemnarea în calitate de administrator al insolabilității - ÎI “Litr Ana”. S-a stabilit termenul limită – 13 ianuarie 2014, pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv. S-a stabilit pentru 27 ianuarie 2014, ședința de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului lor definitiv. S-au notificat creditorii garantați asupra necesității de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință. S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 21 februarie 2014 și s-a împuternicit administratorul insolabilității ÎI “Litr Ana”, să preia în posesiune și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2014 s-a dispus continuarea procesului de insolabilitate a SRL „Tvediscom” prin trecerea în procedura de faliment cu dizolvarea debitorului insolabil.

La 29 decembrie 2015 lichidatorul SRL „Tvediscom” - ÎI „Litr Ana”, a depus cerere prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Tvediscom” cu încasarea de la aceștia a datoriei creanțelor validate în sumă de 6828343,84 de lei, a cheltuielilor procesului de insolvență precum și a onorariului fix al administratorului/lichidatorului insolvenței stabilit de către adunarea creditorilor la 27 iunie 2014.

În ședința de judecată din 11 aprilie 2016 lichidatorul SRL „Tvediscom” - ÎI „Litr Ana” a menționat că, solicită atragerea la răspundere subsidiară a administratorului SRL „Tvediscom” – Tcaciuc Vladimir (f.d. 32 verso).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Tvediscom” - ÎI „Litr Ana” privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a întreprinderii debitoare SRL „Tvediscom” (f.d. 34).

În motivarea soluției sale, instanța de insolvență a concluzionat că, în speță a fost imposibilă stabilirea cu certitudine a momentului în care SRL „Tvediscom” a intrat în incapacitate de plată și supraîndatorare. De asemenea, s-a accentuat faptul că, răspunderea pecuniară a administratorului/conducătorului debitorului insolvent nu poate fi angajată în baza unor presupuneri sau aprecieri subiective neprobate.

La data de 22 aprilie 2016 creditorul garantat BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA (în baza contractului de ipotecă nr. 1211 din 03.06.2010) a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea privind atragerea la răspundere subsidiară să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de insolvență nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și consideră greșită motivarea instanței de insolvență care face referire la faptul că nu a fost posibilă stabilirea cu certitudine a momentului când SRL „Tvediscom” a intrat în incapacitate de plată și supraîndatorare.

Consideră că, debitorul insolvent urma să depună cerere introductivă începând cu anul 2012, din momentul încetării efectuării plăților.

La data de 17 mai 2016 lichidatorul SRL “Tvediscom”, ÎI “Litr Ana” a depus cerere prin care a solicitat alăturarea la recursul declarat de BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA solicitând casarea hotărârii instanței de insolvență cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și cererea de alăturare la recurs înaintată de lichidatorul SRL “Tvediscom”, ÎI “Litr Ana” urmează a fi respinse din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Coraportînd momentul pronunțării hotărîrii instanței de insolabilitate – 11 aprilie 2016 cu data depunerii cererii de recurs 22 aprilie 2016, Colegiul constată că, recurentul s-a încadrat în termenul legal.

Materialele cauzei atestă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2013 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Tvediscom” privind intentarea procedurii de insolabilitate. S-a pus sub observație debitorul prin desemnarea administratorului provizoriu ÎI „Litr Ana”, aplicîndu-se măsurile de asigurare prevăzute de Legea insolabilității.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 s-a admis cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL „Tvediscom” cu desemnarea în calitate de administrator al insolabilității - ÎI “Litr Ana”. S-a stabilit termenul limită – 13 ianuarie 2014, pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv. S-a stabilit pentru 27 ianuarie 2014, ședința de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului lor definitiv. S-au notificat creditorii garantați asupra necesității de a preciza neîntîrziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință. S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 21 februarie 2014 și s-a împuternicit administratorul insolabilității ÎI “Litr Ana”, să preia în posesiune și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2014 s-a dispus continuarea procesului de insolabilitate a SRL „Tvediscom” prin trecerea în procedura de faliment cu dizolvarea debitorului insolabil.

La 29 decembrie 2015 lichidatorul SRL „Tvediscom” - ÎI „Litr Ana”, a depus cerere prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Tvediscom” cu încasarea de la aceștia a datoriei creanțelor validate în sumă de 6828343,84 de lei, a cheltuielilor procesului de insolabilitate precum și a onorariului fix al administratorului/lichidatorului insolabilității stabilit de către adunarea creditorilor la 27 iunie 2014.

În ședința de judecată din 11 aprilie 2016 lichidatorul SRL „Tvediscom” - ÎI „Litr Ana” a menționat că, solicită atragerea la răspundere subsidiară a administratorului SRL „Tvediscom” – Tcaciuc Vladimir (f.d. 32 verso).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Tvediscom” - ÎI „Litr Ana” privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a întreprinderii debitoare SRL „Tvediscom” (f.d. 34).

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul atestă că, actul judecătoresc de dispoziție a fost emis în conformitate cu normele de drept material și procedural.

Conform art. 10 din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, intentarea unui proces de insolabilitate presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Potrivit art. 14 din aceeași lege, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care: a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sînt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Conform art. 247 alin. (1) din aceeași lege, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. h) din aceeași lege, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: nedeținerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Colegiul remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanțelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente și concludente a următoarelor elemente esențiale : fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă și urmările provocate.

În speță, nu poate fi stabilită cu certitudine existența faptei ilicite comisă de administratorul SRL „Tvediscom” – Tcaciuc Vladimir prin nedeținerea în termenul prevăzut de art. 14 din Legea insolvabilității a cererii introductive, avînd în vedere lipsa probelor ce ar atesta cert momentul intrării în incapacitate de plată a debitorului insolvabil sau supraîndatorării acestuia și contradicțiilor ce vizează momentul insolvenței de facto a debitorului, sesizate la examinarea cererii de recurs depusă de BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA în care se face referire în privința intrării în incapacitate de plată a debitorului în anul 2012, iar în cererea de alăturare la recurs depusă de lichidator se menționează despre data incapacității de plată – mai 2013.

De asemenea, nici cererea de atragere la răspundere subsidiară depusă de lichidator la data de 29 decembrie 2015 nu face lumina asupra circumstanțelor abordate supra, chiar mai mult ca atît, în conținutul acesteia se notează despre faptul că “debitorul a intrat în incapacitate de plată, încă în anul 2013, conducerea debitorului a constatat acest fapt și a

depus în instanța de insolvabilitate cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Tvediscom”.

În concluzie, Colegiul consideră justă concluzia instanței de insolvabilitate cu privire la faptul că răspunderea pecuniară a organelor de conducere a debitorului insolubil nu poate fi angajată în baza unor supoziții lipsite de un suport probant consistent apt să confirme fapta ilicită comisă sub formă de inacțiune (nedepunerea cererii introductive) a administratorului SRL „Tvediscom” – Tcaciuc Vladimir coraportată cu ultima plată realmente efectuată de debitorul insolubil care prezumă incapacitatea de plată și dacă această neplată nu este un rezultat al moratoriului instituit în privința executării obligațiilor față de creditorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 este legală și întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și cererea de alăturare la recurs depusă de lichidatorul SRL “Tvediscom”, ÎI “Litr Ana” cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de banca comercială “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni și cererea de alăturare la recurs depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată “Tvediscom”, Întreprinderea Individuală “Litr Ana”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 în cadrul procedurii de insolvabilitate a societății cu răspundere limitată “Tvediscom” la cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată “Tvediscom”, Întreprinderea Individuală “Litr Ana” privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului insolubil.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală